

БЕЛИЯТ ЛОЦМАН

Повест от Петър Бобев

През последните четири-пет години в нашата детско-юношеска литература се явиха имената на няколко нови писатели. Между тях е и Петър Бобев, чието творчество има определена насоченост, отправена към живота на растенията и животните и към научната фантастика. За животните и растенията той написа книгите си с разкази и приказки „Деца на слънцето”, „Все по-високо”, „Заяшка пакост”, а научно-фантастичното си творчество затвърди с повестта „Гущерът на ледовете” и с най-новата си повест „Белият лоцман”.

Научно-фантастичните произведения имат важно значение за развитието на децата и юношите. Те окрилят полета на тяхната фантазия, тяхната смелост, тяхната жажда към опознаване на непознати светове и тайни на природата и науката. Много пътешественици, геолози, откриватели и изобретатели разказват в своите спомени какво влияние са им оказали научно-фантастичните романи на Жюл Верн за ориентирването им по-късно към смели и опасни почини.

Смели, твърди и героични хора са нужни и днес на нашата революционна епоха, в която съветските учени овладяват космоса, покоряват огромни реки и променят многовековния им ход, облагородяват диви земи; когато правят опити да спрат въздушни течения, да променят климата на цели континенти; когато науката и сложната техника навлизат все по-дълбоко в бита на социалистическия човек, който се стреми по-скоро да стигне ерата на комунизма.

В такава епоха научно-фантастичното четиво има своето място. То поражда смели мечти, които, канализирани чрез науката, стават бъдеща действителност. Ето защо и у нас, където научно-фантастичната литература е все още слабо развита, всеки принос в тази област се посреща с радост.

С радост се посреща и научно-фантастичната повест на Петър Бобев „Белият лоцман”. В тази си книга Бобев увлекателно разказва за многостранния живот в глъбините на океана и по повърхността му, за разни видове риби, медузи, морски таралежи, морски звезди, гигантски октоподи, змии, за обитателите на малкия рифов остров сред океана — тюлените, за неговите подводни части, населявани от актинии, корали, бисери, миди и за безброй малки риби, живеещи около острова.

Този многообразен свят Петър Бобев рисува във връзка с вечния закон в природата — борбата за съществуване, който в океана е още по-жесток, по-неумолим. Там, както пише авторът, „Ако искаш да живееш, трябва да бъдеш победител, винаги, всеки ден, всеки час, всеки миг...” Сюжетът на повестта е тъкмо тази борба за надмощие, за живот, кървава, унищожителна борба. На този фон е показан и животът на един корабкрушенец, който, попаднал на малкия рифов остров, прави няколко отчаяни опити да напусне острова с лодка, но винаги водката стихия и нейните обитатели така го притискат, че той трябва да се връща отново на острова. Като лоцман в неговия стремеж да достигне своето убежище му служи един привързал се към него бял делфин, откъдето е и името на повестта „Белият лоцман”.

Сюжетът на тази повест налага отпечатък и върху нейното композиционно развитие. Тук липсва общоприетата структура за повест. Няма диалози, няма изграждане на характери и душевни преживявания, с изключение на тия на корабкрушенеца. Всичко се движи от борбата за съществуване, от животинския

инстинкт. И все пак книгата грабва, увлича с вечната и свирепа борба, със стремежа на човека да се върне при своите, с привързаността на делфина към него. Езикът на поведста е богат, цветист, жив.

„Белият лоцман” разпалва въображението, кара читателя да почувствува океана и неговата необятност, неговата сила, неговия чуден живот с многообразието на населяващия го свят, със свирепата борба за съществуване, с дружбата между делфина и човека. И всичко това звучи чудновато, фантастично. И същевременно дава обилни познания за един чуден свят, за един жесток закон на морето.

Васил Александров

[Назад към основната страница](#)